

48. Vyschnutí řeky Eufrat

Naši přednášku začneme textem Zj 16,12, což je rozhodující verš k pochopení významu bitvy Armagedon, která přesahuje 16. kap. Termín Armagedon je zmíněn v Bibli pouze jednou, a to ve Zj 16,16. Na krátké shrnutí Armagedonu ve Zj 16,16-21 navazují kap. 17-19. Účel popisu Armagedonu je ukázat, jak mocnosti odporující Bohu a Božímu lidu dojdou svého konce v době konce. 20. kap. potom popisuje tajemné millenium, tedy období 1000 let. Na závěr se v kap. 21 a 22 dozvíme něco o úžasných podmínkách věčného života svatých. Na závěr kniha Zjevení končí krátkým varováním a povzbuzením.

V následujících přednáškách se tedy budeme zabývat závěrečnými událostmi lidské historie těsně před 2. příchodem Ježíše Krista. Po krátkém zmínění 2. příchodu se budeme zabývat událostmi, které budou následovat.

Je velice přínosné číst a znát poslední kapitoly Bible, neboť někdy pouze tehdy, když známe konec, nám ten zbytek dává nějaký smysl. Bible byla napsána včetně knihy Zjevení. Bůh nechce, abychom se probírali Biblí bez toho, abychom měli přinejmenším určitý vhled na to, jaký bude konec. Pokud bychom neměli povědomí o konci, možná by nás mnohé informace ve SZ odradily, zmalomyslněly a zmátly. Avšak protože víme, jak všechny věci skončí, můžeme se vyrovnat s některými těžko pochopitelnými nebo pro nás zvláštními věcmi v Bibli.

Verš Zj 16,12 udává tón pro vše, co se děje v kap. 17-19.

12 Šestý anděl vylil svou nádobu na velikou řeku Eufrat, a její voda vyschla, aby byla připravena cesta králům od východu slunce.

Na první pohled vidíme v tomto textu dvě věci, které by nám měly být známé, neboť jsme o nich mluvili již během dřívějších přednášek. Zaprvé, na povrchu je Zjevení velice jednoduché, obrazy v něm používané jsou docela prosté, můžeme si domyslet, co se popisuje. Problém se Zjevením je ten, že i když je docela jednoduché domyslet si, co se popisuje, co se v textu děje, je velice složité vědět, co tyto obrazy skutečně znamenají. Samotné obrazy jsou jasné, avšak jejich význam, hluboký a dynamický duchovní význam v pozadí není jednoduché pochopit. Text ve Zj 16,12 je docela jednoduchý na povrchu, avšak abychom skutečně rozuměli tomu, co text říká, zabere hledání v mnoha dalších textech.

Začneme tedy s tím povrchem. Máme zde 6. anděla. Celkem je 7 andělů, kteří vylévají nádoby pohrom. Víme, že nádoba je pravděpodobně prvek ze svatyně. Ve SZ svatyni byly mělké nádoby používány k přinášení tekutých obětí a používali je také kněží. Avšak tyto nádoby v kap. 16 nepřinášejí Boží pokoj, přináší ničení. V porovnání s dřívějšími ranami se tato rána na povrchu nezdá být ničím závažným, jde jen o vyschnutí řeky Eufrat. Na světě přece existuje tisíce řek a vyschnutí jedné by nemusela být taková katastrofa. Ve skutečnosti je řeka Eufrat sezónní a může skutečně někdy vyschnout během roku. Vyschnutí řeky Eufrat se tedy nezdá jako nějaká vážná pohroma. Avšak tak jako mnohokrát v knize Zjevení, jednoduchost na povrchu maskuje daleko hlubší a významnější obrazný účel. V knize Zjevení se řeka Eufrat zdá zejména významná proto, neboť důležitý hráč v obrazech Zjevení je Babylon. Babylon bylo starobylé město a hlavní město říše. Řeka Eufrat protékala přesně centrem města Babylon. Město Babylon bylo tedy rozděleno touto řekou na dvě strany. Řeka Eufrat je tedy velice pravděpodobně v tomto textu považována za řeku Babylonu, a tím získáváme první náhled významnosti tohoto obrazu.

Zadruhé zde jsou králové z Východu nebo-li králové od východu slunce. Takže celkový obraz je takový, že 6. anděl vychází, vylévá svoji nádobu na velkou řeku Eufrat a její vody vysychají. A vyschlé vody připravují cestu pro krále z východu, ať už jsou kdokoli.

Jdeme do tohoto obrazu hlouběji. Co vyjadřuje řeka Eufrat? V předcházejících přednáškách jsme se tohoto tématu již dotkli. Zj 17,1 a 17,5 nám pomohou.

1 Tu přišel jeden z těch sedmi andělů, kteří měli sedm nádob, a promluvil ke mně, "Pojď se mnou, ukážu ti soud nad velikou nevěstkou, usazenou nad vodami,
5 a na čele měla napsáno jméno - je v něm tajemství, "Babylón veliký, Matka všeho smilstva a všech ohavností na zemi."

Zde tedy máme anděla s nádobou, jednoho z těch sedmi ve Zj 16, který přichází k Janovi, aby mu něco vysvětlil. Jasně zde máme vysvětlení toho, co se odehrává v jedné z těchto sedmi ran. O jakou ránu se jedná? Je to 6. rána. Anděl 6. nádoby je spojován s řekou Eufrat. Prostitutka je zde líčena jako Babylon, sedící na mnohých vodách. To navazuje na obraz ze Zj 16,12. Takže anděl, který přišel, aby mluvil s Janem v kap. 17, je ten samý anděl, který vylévá svoji nádobu na řeku Eufrat. Kap. 17 podrobněji vysvětluje 6. pohromu.

Pokud o tomto nejsme přesvědčeni, najděme si Jr 51,13. Termín „mnoho vod“ ve SZ není nějaký všeobecný termín, ale je to specifický termín označující řeku Eufrat.

13 Dcero babylónská, jež přebýváš u hojných vod a oplýváš poklady, přišel tvůj konec, míra tvé zřetelnosti je dovršena.

Ten, kdo byl na Blízkém Východě, si uvědomil, že dešťové srážky tam jsou velice zřídka nebo vůbec. Takže kdykoli má nějaké místo mnoho vody, je široko daleko známé. Egypt je jedno z těchto míst s Nilem, dalším místem je Babylon s Eufratem. Obě řeky přináší mnoho vod, protože mají své prameny ve vysokých horách pokrytých sněhem na území Afriky a Turecka, kde je mnoho srážek. Takže Babylon je na výhodné poloze „mnohých vod“. Takže když anděl Janovi říká ve Zj 17,1, že mu ukáže prostitutku sedící na mnohých vodách a jméno prostitutky je Babylon, není nejmenších pochyb, že je záměrem, aby rozuměl tento termín jako řeku Eufrat.

Zj 17,15: A řekl mi, "Vody, které jsi viděl, nad nimiž ta nevěstka sedí, to jsou národy, davy, rasy a jazyky.

Co je řeka Eufrat? Jsou to síly národů světa. Jsou to národy, davy, etnické skupiny, různé jazyky, jmenovitě občanské a sekulární mocnosti tohoto světa. Řeka Eufrat zde tedy neznámá jednoduše řeku Eufrat, je to symbol pro mnoho národů světa, které budou v době konce podporovat Babylon doby konce. Starobylý Babylon byla říše, impérium. Definice říše je seskupení národů, které jsou účelově svázány, sjednoceny. Moderní slovo pro říši je aliance, např. NATO, kde jsou různé národy seskupeny za určitým účelem. Mohou se stát členy dobrovolně, mohou také dobrovolně alianci opustit. Ve starobylých dobách byly tyto říše sjednoceny silou. Babylon měl kontrolu nad mnoha národy, a proto byl říší, impériem, takže řeka Eufrat symbolizovala moc mnoha národů, které podporovaly Babylon. Řeka Eufrat je v knize Zjevení použita jako symbol, který byl používán v širším významu, když byla kniha Zjevení psána.

Co znamená vyschnutí řeky Eufrat? Možná získáváme cit pro to, že vyschnutí vod Eufrat nějakým způsobem způsobí pád Babylonu. Pokud je řeka Eufrat podpůrný systém, který činí možným to, aby bylo v poušti město, potom ukončení této podpory bude znamenat pád Babylonu. Stalo se to ve starobylé době a popisuje to také kniha Zjevení v obrazném významu.

Ve SZ nacházíme popis pádu Babylonu na 3 místech, Jr 50,51; Iz 44-47; Da 5

Po přečtení těchto kapitol je nám jasné, že jsou ve Zj 16,17 a 18 mnohé narážky na tyto SZ texty.

Jr 50,33.34

33 Toto praví Hospodin zástupů, "Izraelci jsou utiskováni a Judejci s nimi. Všichni, kdo je odváděli do zajetí, je pevně uchopili a odmítli je propustit.

34 Jejich Vykupitel je však silný, jeho jméno je Hospodin zástupů. Pevně povede jejich spor, přinese zemi pokoj a obyvatele Babylóna pokoje zbaví."

Zde vidíme důvod, proč padl starobylý Babylon. Důvodem byla Boží touha vysvobodit svůj lid, Izrael. Pád Babylonu přišel, protože se stal utlačovatelem, zejména utlačovatelem Božího lidu, Izraele. Bůh demonstroval svoji sílu osvobodit svůj lid skrze dobytí Babylonu.

35 "Meč proti Kaldejcům! je výrok Hospodinův. I na obyvatele Babylóna a na jeho velmože i jeho mudrce.

36 Meč na tlachaly, ukáží se jako pošetilci, meč na jeho bohatýry, vyděsí se.

37 Meč na jeho koně i na jeho vozbu a na všechen přimíšený lid, který je uprostřed něho; budou jako ženy. Meč na jeho poklady, budou uloupeny.

Co zde vidíme ve stručném shrnutí je útok na sílu Babylonu. Je to útok na jednotlivé síly Babylonu, které mu dovolily stát se velkým národem. Je to útok na jeho lid, na úředníky a mudrce, na falešné proroky, na koně a vozbu, na vojenská zařízení, na finanční zdroje. Bůh zaútočil na vše v Babylonu, co jej učinilo mocným a co mu umožnilo dosahovat svých cílů.

38 Sucho na jeho vody, vyschnou. Vždyť je to země model, kvůli příšerám třeští.

Verš 38 popisuje, že vyschnutím vod se stane vše to, co popisují předešlé verše. Protože vyschnou vody, jeho lid, vůdcové, vozba, vojenská zařízení a finanční zdroje budou zničeny. V určitém slova smyslu reprezentují vody celou sílu a zdroje Babylonu. Když vody vyschly, Babylon se stal slabým.

Další důvod pro útok na Babylon je jeho modlářství. Jr 50 tedy činí jasným to, že existují dva důvody pro Boží útok na Babylon, Prvním je záchrana utiskovaného Izraele, druhým je potrestání Babylonu za jeho modlářství. Mějme na paměti tyto dva důvody, protože když autor Zjevení cituje nebo naráží na SZ, je to proto, aby poukázal na pozadí svého textu. Pokud víme, že starobylý Babylon padl, protože utlačoval Boží lid a provozoval modlářství, potom nám bude jasné, že má Bůh v knize Zjevení podobné záměry. Za chvíli objevíme, že tomu je přesně tak.

Jr 51,36.37

36 Proto praví Hospodin toto, "Ujmu se tvé pře, vykonám za tebe pomstu, jeho moře vysuším, zasáhnu suchem jeho prameny.

37 Babylón bude hromadou kamení, domovem šakalů, bude k úděsu a posměchu, bez obyvatele.

Tento text opakuje informace z 50. kapitoly. Vyschnutí moře je zde kvůli Boží touze obhájit věc Jeruzaléma, hlavního města Izraele. To podtrhuje již dřívější vyjádření. Tento výrok se však stává ještě významnějším a jasnějším ve svědectví Izajáše.

Iz 44,24-28

24 Toto praví Hospodin, tvůj vykupitel, který tě vytvořil v životě matky, "Já jsem Hospodin, já konám všechno, sám nebesa roztahuji, překlenujím zemi. Kdo byl se mnou?"

25 Hospodin ruší znamení žvanilů a z věštců činí pomatence, obrací mudrce nazpět a jejich poznání mate.

26 Potvrzuje slovo svého služebníka, plní rozhodnutí ohlášené svými posly. Jeruzalému on praví, "Budeš osídlen!" a judským městům, "Budete zbudována! Pozvednu je z trosky."

27 Hlubině on praví, "Vyschni! Vysuším tvé vodní proudy."

28 O Kýrovi praví, "Hle, můj pastýř. Vyplní každé mé přání. Řekne Jeruzalému, »Budeš vybudován!« A chrámu, »Budeš založen!«"

Zde vidíme slova Hospodinova. Ukazuje nám to, že zničení Babylonu je naplněním proroctví. Není však prorokován pouze pád Babylonu, je poukázáno také na obnovu Jeruzaléma a Judy. Bůh ničí Babylon vyschnutím vod Eufratu. Potom nejenom to, že osvobozuje svůj lid Izrael, ale přivádí je také zpět do Palestiny a nechává znovu vybudovat Jeruzalém. Činitel tohoto všeho je Kýrus, král Persie. On je ten, kdo dobude Babylon tím, že nechá vyschnout řeku Eufrat. On je ten, kdo zachrání Boží lid. On je ten, kdo začne obnovu Jeruzaléma a chrámu.

Zde máme tedy další dva důvody pro pád Babylonu. Zaprvé, proroctví musí být naplněno, zadruhé, Juda, Jeruzalém a chrám musí být obnoveny. Dohromady jsou 4 důvody pro pád Babylonu v textech SZ.

1. Babylonská utlačovatelská síly proti Izraeli, Bůh chce Izrael zachránit.
2. Modloslužba Babylonu. Modloslužba se Bohu protíví.
3. Naplnění proroctví.

4. Boží touha znovu vybudovat Jeruzalém, jeho svaté město.

Iz 45,1

1 Toto praví Hospodin o svém pomazaném, o Kýrovi, "Já jsem ho uchopil za pravici, pošlapu před ním pronárody, rozvážu opasky na bedrech králů, zotevírám před ním vrata, brány už nebudou zavírány.

Toto je velice pozoruhodný výrok. Kýros, král Persie, pohanský král, nevěřící v Boha Izraele, je nazván mesiášem. Mesiáš je zvláštní SZ termín, který je v tomto významu použit na budoucího osvoboditele pouze dvakrát. Zaprvé, s poukazem na mesiáše Izraele, o kterém křesťané věří, že jím je Ježíš, což je v Da 9. Zadruhé je tento termín použit v Iz 45 s poukazem na pohanského krále. Zjevně je Bůh větší než Izrael a mesiáš může být kdokoli, koho Bůh použije k osvobození svého lidu.

Je zajímavé, že Bůh nejenom nechá vyschnout řeku Eufrat, ale také zaslubuje Kýrovi, že brány Babylonu nebudou zavřeny. Vyschnutí řeky Eufrat nebylo dostačující pro dobytí Babylonu, neboť podél řeky byly taktéž zdi. Bylo by obtížné útočit na město z koryta řeky. Avšak Bůh se postaral o to, že Kýrova armáda měla volný vstup. Takže i přesto, že Kýros neuznává Boha Izraele, Bůh si někdy používá činitele, kteří nejsou vůbec hodni takového úkolu.

4 Kvůli svému služebníku Jákobovi, kvůli Izraeli, vyvolenci svému, jsem tě zavolał tvým jménem; dal jsem ti čestné jméno, ač jsi mě neznal.

Není to udivující? Bůh dává Kýrovi jeden z největších titulů, mesiáš, pomazaný, ačkoli Kýros neznal Boha Izraele.

Naplnění tohoto proroctví v Izajáši a také v Jeremijáši bylo ve SZ dobách přesné. Kýros přišel ze severu s velikou armádou, obléhá Babylon, přichází na to, že zdi jsou příliš vysoké na to, aby se na ně dalo vyšplhat a že město má zásoby na 20 let, takže obléhání nebude účinné. Takže se Kýros rozhodl nechat vyschnout řeku Eufrat, aby viděl, kde by mohl podlézt hradby Jeruzaléma, které překlenovaly řeku. Odkloňuje řeku, hladina vody klesla. Babylon měl onu noc velkou oslavu, strážci nedávali pozor, brány byly otevřeny. Kýros dobývá město. Jako výsledek vydává dekret, že Izraelci jsou osvobozeni, že mohou jít zpět do své země Judy a opět zbudovat město Jeruzalém.

Je zajímavé, že tento příběh, toto pořadí historických událostí ve SZ zapadá přesně do toho, co se odehrává v knize Zjevení. Ve Zjevení Kýros doby konce, Ježíš Kristus, dobude Babylon doby konce tím, že nechá vyschnout vody doby konce, Eufrat, a tím osvobodí Izrael doby konce, aby mohl být vybudován Nový Jeruzalém. Tento příběh o pádu Babylonu a dobytí Kýrose se stává textem v pozadí pro vše, co se stane ve Zj 16-22.

Prozkoumali jsme tedy řeku Eufrat a její význam pro Jana, prozkoumali jsme také vyschnutí řeky Eufrat jako symbolický poukaz na zkušenost Kýra, Izraele a Babylonu ve vzájemném vztahu ve starobylých dobách, tedy pád Babylonu, osvobození Božího lidu a opětovné vybudování Jeruzaléma.

Existuje však stále otázka ve Zj 16,12 a tou je příprava cesty pro krále z východu, od východu slunce. Kdo jsou tito králové? V NZ se termín východ slunce používá ve dvou obrazných způsobech. Zaprvé, je to směrový poukaz. Pokud někdo chtěl říci, že jdou východním směrem, řekl, že jdou směrem východu slunce, míří k místu, kde vychází slunce.

Zadruhé, tento termín se používá v symbolickém významu. Ať se vyskytuje kdekoli, je to poukaz na Ježíše Krista a dílo, které vykonal. Např. L 1,78, píseň Zachariáše oslavující narození Jana Křtitele.

78 pro slitování a milosrdenství našeho Boha, jímž nás navštíví Vycházející z výsosti (vycházející slunce z nebes)

V kontextu Zachariáš říká, že jeho syn bude připravovat cestu pro někoho většího, kdo bude vycházející slunce z nebe. Termín vycházející z nebe je jasný odkaz na první příchod Ježíše. Podobný odkaz je také v Mt 24,27, kde je východ slunce použit na druhý příchod Ježíše Krista. V Zj 7,2 je anděl, který přichází od východu slunce, z východu, a tento anděl je buď samotný Kristus nebo jeho služebník, kterého poslal.

Takže králové z východu slunce, z východu, se zdají být v nějakém vztahu ke Kristu. Ale proč je ten termín v plurálu a ne v singuláru? Proč se nemluví o králi z východu, což by dávalo větší smysl, neboť původní podtext, Kýros, je jeden král? Je důležité zamyslet se nad rozvedením tohoto tématu ve **Zj 17,14**.

14 Ti budou bojovat s Beránkem, ale Beránek je přemůže, protože je Pán pánů a Král králů; ti, kdo jsou s ním, jsou povolání a vyvolení a věrní." (věrní následovníci)

Co tento verš říká o Beránkovi? Je král králů. Zde máme vysvětlení termínu králů od východu. Beránek se svými spolukráli. Kdo jsou tito králové? Jsou to jeho povolání, vyvolení a věrní následovníci. Boží strana bitvy doby konce je popsána termínem králové od východu. Na Boží straně bojuje Beránek a jeho věrní. Takže králové z východu jsou definováni ve Zj 17,14, tak jako řeka Eufrat je definována ve Zj 17,15. Králové z východu jsou Kristus a jeho následovníci na zemi. Bitva se již neodehrává v nebi, je na zemi. Ježíšovi následovníci jsou ve středu této bitvy. Ježíš je s nimi svojí přítomností a se svou mocí. Věřící jsou v knize Zjevení také nazýváni jinými jmény, např. **Zj 16,15**: "Hle, přicházím nečekaně jako zloděj! Blaze tomu, kdo bdí a střeží svůj šat, aby nechodil nahý a nebylo vidět jeho nahotu!"

Zde jsou věřící nazváni jako ti, kdo bdí a střeží svůj šat. Na jiných místech Zjevení je Boží lid doby konce označen termíny jako ostatek, 144 000 a velký zástup. Takže se zdá, že králové z východu jsou poukaz na Boží lid doby konce pod vedením Ježíše Krista. Kristus nazývá své věrné králi? Jak je to možné? Mějme na paměti Zj 1,6 a Zj 5,9.10. Ježíš povolal a vyčlenil lid, který nazývá králi a knězi. Díky Ježíšově velkým činům na kříži, ti, kdo věří v něho, se ve skutečnosti stávají králi a knězi. Takže králové země najdou svoji cestu a své vítězství připravené vyschnutím řeky Eufrat.

Shrnutí

V závěrečné krizi lidské historie bude celosvětové sdružení svatých. Jsou nazváni různými jmény, různými obrazy způsoby označujícími je a jejich činy v této závěrečné krizi. Mohou být nazváni králi z východu, těmi, kdo jsou s Beránkem, bdícími, ostatkem, velkým zástupem, 144000 a dalšími způsoby. Ať půjdeme kamkoli, tam budou lidé, kteří věří v Ježíše, kteří jsou věrní Ježíši a kteří budou jednat na Boží straně v závěrečném boji lidské historie. Není nezbytné, aby byli organizováni v doslovném slova smyslu jako nějaká organizace nebo denominace. Budou však jasně definováni. V dřívějších kapitolách Zjevení jsme viděli, že jsou definováni podle toho, čí stranu uctívají. I přes obrovský tlak na to, aby lidé uctívali šelmu a její obraz, bude malý ostatek, který bude na Boží straně a který si zachová svoji věrnost. Bude jich málo, ale budou na celém světě, z každého národa a rasy.

Možná jste si povšimli, že v průběhu této přednášky jsme použili celou metodu vysvětlenou v počátečních přednáškách. Abychom si ji připomněli, ta metoda spočívá,

1. v základním pohledu na text, v základní exegezi, abychom věděli, co text skutečně říká,
2. v tom, jak je text rozpracován ve struktuře knihy Zjevení. Mějme na paměti, jak velký kontext udává tón tomu, jakým způsobem je text zamýšlen.
3. Je nutné vzít v úvahu SZ pozadí, prozkoumat, jaké obrazy jsou v něm použity.
4. Potom se snažíme pochopit, jak jsou tyto obrazy použity v NZ kontextu, abychom rozuměli evangelijnímu významu a smyslu.

Ukončíme ještě jedním veršem. Může se vyskytnout otázka, Přijde bitva Armagedon a v této bitvě bude armáda, která bude nějakým způsobem organizovaná v lidském slova smyslu, bude celosvětová a jasně definovaná tím, koho uctívá. Toto sdružení svatých doby konce provede bitvu pod vedením Ježíše Krista a za jeho účel. Otázka ale je, o jakém druhu bitvy se mluví. Bude to bitva za pomoci stíhaček F-16 a dalších zbraní tohoto světa s ponorkami a tanky atd.? Přečtěme si text v 2 K 10,3-5, neboť tento text definuje mnohem jasněji než další texty NZ, jak je rozuměno válčení v křesťanských termínech a v křesťanském významu. Mohli bychom říci, že tento text je nejjasnějším popisem bitvy Armagedon v celé Bibli.

- 3 Jsme ovšem jenom lidé, ale svůj zápas nevedeme po lidsku.
- 4 Zbraně našeho boje nejsou světské, nýbrž mají od Boha sílu bořit hradby. Jimi boříme lidské výmysly
- 5 a všechno, co se v pýše pozvedá proti poznání Boha. Uvádíme do poddanství každou mysl, aby byla poslušna Krista.

Zbraně světa řečtina označuje jako blýskající se zbraně. Tento termín je použit, protože tyto zbraně jsou schopny roztrhat na kusy. Něco takového dělají M1, A1 tanky, to dělají také M16 pušky nebo letadla F15. Avšak křesťanské zbraně nejsou lidskými zbraněmi, které by trhaly na kusy. Křesťanské zbraně mají božskou sílu, fungují na základě duchovních a ne fyzikálních principů. Je to božská moc, která boří silné hradby. Hradbami jsou míněny argumenty a pýcha bojující proti Bohu. Jde tedy o intelektuální zbraně, které ničí argumenty, okázalost, odhalují nepravost, padělky skutečného náboženství, spoutávají každou mysl. Bitva křesťanů je bitvou o myšlenky, o sebekázeň, o zaměření se na důležité věci v životě. O tomto všem bude bitva Armagedon. Bude to bitva o myšlení, o intelektuální, emocionální a duchovní nasměrování lidí tohoto světa. V duchovním významu tato bitva již začala. My všichni bojujeme s našimi myšlenkami, můžeme se nyní připravovat, abychom pevně stáli na Boží straně ve velké a závěrečné bitvě lidské historie. Můžeme nyní ukázňovat naši mysl, kontrolovat naše myšlenky, odhalovat nepravost zejména u nás samotných a všude jinde, kde ji najdeme. Toto je velký úkol, který je před křesťany, když se blíží bitva Armagedon.